

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Investicije u zaštitu okoliša i izdaci za dobra i usluge u okolišu (IDU-OK)
za 2016.**

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Željka Kovaček Čuklić

travanj 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Svrha istraživanja jest prikupiti podatke o investicijama na kraju proizvodnog procesa te investicijama u integrirane "čistije" tehnologije; tekući izdaci za dobra i usluge u okolišu: output i zaposlenost izražena ekvivalentom pune zaposlenosti prema djelatnostima NKD-a 2007.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 192, 22. 7. 2011.)

Uredba (EU) br. 538/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 158, 27. 5. 2014.)

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Zakon o računovodstvu (NN, br. 109/07., 125/11. i 54/13.)

Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, br. 10/08., 7/09., 158/13., 1/14. i 44/14.)

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN, br. 27/05. i 127/07.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007., Klasifikacija djelatnosti zaštite okoliša i gospodarenja resursa (CEPA i CReMA) te Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa (ESA)

- Statistički pojmovi i definicije

Investicije na kraju proizvodnog procesa (end-of-pipe investments) podrazumijevaju metode, praksu, tehnologije, procese ili opremu određenu za skupljanje i uklanjanje onečišćenja (npr. emisija u zrak, efluenti krutog otpada) nakon njihova nastanka. Njima se također obrađuju i odlažu onečišćivala te nadzire i mjeri razina onečišćenja (uglavnom end-of-pipe metode, tehnike ili oprema za kraj proizvodnog procesa, npr. filtri za emisije u zrak, uređaji za djelatnosti obrade otpadnih voda, skupljanje i obradu otpada).

Investicije u integrirane "čistije" tehnologije podrazumijevaju investicije za nove ili adaptacije postojećih metoda, praksa, tehnologija, procesa ili opreme određene za sprječavanje ili smanjenje količine onečišćenja nastalog na izvoru, s tim da se smanjenje utjecaja na okoliš udruži s ispuštanjem onečišćivala i/ili djelatnostima onečišćenja (kao dio proizvodnog procesa zove se "integrirani").

Sprječavanje onečišćenja može uključiti različite tipove djelatnosti, npr. modifikacije opreme ili tehnologije, izbor nove poboljšane tehnologije, reformulaciju ili redizajn proizvoda, zamjenu sirovina do čistijih inputa i/ili obnavljanje promjena u gospodarenju okolišem.

Interni tekući izdaci namijenjeni su za rad opreme na kraju proizvodnog procesa (end-of-pipe environmental equipment): materijala, energije, održavanje; troškove radne snage (samo onih zaposlenih na zaštiti okoliša) i druge interne tekuće izdatke (osposobljavanje, informacije, opća administracija za zaštitu okoliša). Isključena je kupnja usluga zaštite okoliša od javnog sektora ili specijalnih proizvođača.

Eksterni tekući izdaci obuhvaćaju plaćanja trećim stranama za usluge zaštite okoliša iz javnog sektora ili specijalnim proizvođačima koji mogu biti javni ili privatni (za eksterne naknade/kupnju za sakupljanje otpada ili obradu otpadnih voda te za ostalo, npr. izdaci za dekontaminaciju tla i podzemnih voda). Isključene su novčane kazne i globe.

Prihodi od djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša obuhvaćaju prihode od naknada za zaštitu okoliša, prihode od prodaje nusproizvoda koji su rezultat djelatnosti zaštite okoliša i imaju tržišnu vrijednost (npr. električna energija nastala u procesu otplinjavanja odlagališta otpada ili recikliranje otpada) i uštede nastale internom upotrebom nusproizvoda koji su nastali kao rezultat djelatnosti zaštite okoliša.

Djelatnosti zaštite okoliša dijele se na: zaštitu zraka i klime, gospodarenje otpadnim vodama, gospodarenje otpadom, zaštitu i sanaciju tla, podzemnih i površinskih voda, smanjenje buke i vibracija, zaštitu biološke raznolikosti i krajolika, zaštitu od zračenja i ostale djelatnosti.

Podaci o izdacima za zaštitu okoliša prikupljaju se za različita područja okoliša prema Jedinstvenoj europskoj statističkoj klasifikaciji djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša (the Single European Statistical Classification of Environmental Protection Activities (CEPA)) prihvaćenoj na Konferenciji europskih statističara u lipnju 1994. i revidiranoj u 2000.

- **Statistička jedinica**

Izveštajne jedinice jesu poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata iz Statističkoga poslovnog registra te državna tijela i neprofitne organizacije.

Izvori podataka za ažuriranje Adresara jesu podaci Statističkoga poslovnog registra, Financijske agencije te drugih sekundarnih izvora.

- **Statistička populacija**

Izveštajne jedinice jesu poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata iz Statističkoga poslovnog registra. U izbor obuhvata statističkih jedinica obuhvaćene su sve statističke jedinice na osnovi dostupnih podataka koje su imale više od 90% investicija ili troškova u zaštitu okoliša prema područjima djelatnosti NKD-a 2007.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici podataka iz DZS-a (Sektor poslovnih statistika); znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Sektor poslovnih statistika – za usporedbu izračuna, znanstvenici – za istraživanja, studenti – za teze

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Provedena je anketa o zadovoljstvu korisnika

<https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanje-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju u skladu s odgovarajućim propisima EU-a.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2. Neuzoračka pogreška

Stupanj valjanosti jest udio valjanih izvještajnih jedinica među svim odabranim izvještajnim jedinicama.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Obrada obuhvaća logičko-računsku kontrolu, a nastale se pogreške prije ispravka telefonom provjeravaju s izvještajnim jedinicama.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Po potrebi se telefonski kontaktira s izvještajnim jedinicama.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.7. Pogreška obrade

Pogrešno upisani podatak od strane izvještajne jedinice ili u samoj obradi prolazi kroz LRK te se provjerava i ispravlja.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obavještavaju se o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U Priopćenju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka. U slučaju naknadno otkrivene pogreške u izračunu objavljuje se ispravak Priopćenja.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

30. studenoga 2016. (npr. podaci za 2015. objavljuju se u studenome 2016.): T + 335 dana

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 10,3.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Svi podaci isporučeni su na vrijeme na temelju planiranih datuma objava: T + 0

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 0.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju elektronički – objava na internetskim stranicama DZS-a u obliku Priopćenja. Priopćenje sadržava kratka metodološka objašnjenja, kao što su izvor i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl.

4.1. Priopćenja

Priopćenje 6.1.4. Investicije u zaštitu okoliša u 2015.

Datum objave: 30. studenoga 2016.

4.2. Mrežna baza podataka

Nije primjenjivo.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna metodološka objašnjenja objavljuju se u sklopu Priopćenja.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive su serije podataka za 2014. – 2015.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest: 2 godine.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se ne izračunava.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka kroz materijalne troškove i primanja zaposlenika.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.